

Bij de vondst van een *Cypraea annulus* (LINNAEUS, 1758) te Oostende.

Tijdens een strandwandeling te Oostende (Halve Maan) vond ik op 20 maart 1993 langs de hoogwaterlijn een kauri, die bij nader toezien een *Cypraea annulus* (nvdr: tegenwoordig *Monetaria annulus* genoemd) bleek te zijn. De eerste gedachte die bij je opkomt bij het vinden van zulke Aziatische soort, is dat ze mogelijk moet beschouwd worden als een "zakjesschelp", afkomstig uit een zakje met tropische schelpen. Onze souvenirwinkeltjes aan de kust verkopen immers bijna allemaal van zulke pakjes. Toch ben ik er van overtuigd dat het hier niet om een "zakjesschelp" gaat, maar wel om een exemplaar uit één van de gezonken schepen van de Verenigde Oostindische Compagnie (V.O.C.). De schelp is immers zwaar afgesleten. Het grootste deel is zelfs zuiver wit. Alleen aan de vorm en de vage kleurtekening aan de bovenzijde van de schelp kan men nog merken dat het om een *C. annulus* gaat.

Volgens KLINKENBERG (1981) werden tussen 1650 en 1790 zo'n 6,7 miljard kauri's vanuit het toenmalige Ceylon met schepen van de V.O.C. in Nederland ingevoerd. De meeste van de kauri's waren afkomstig van de Malediven. De Nederlandse kolonisators kochten met deze schelpen slaven op de Afrikaanse markt.

De overgrote meerderheid van deze kauri's bestond uit *Cypraea moneta*, en in tweede instantie uit *C. annulus*. Zo werden op de stranden van Walcheren een goede honderd kauri's gevonden door G. Simons uit Middelburg (BUIJSE, 1993), waarvan 83 *C. moneta*, 22 *C. annulus*, 2 *C. caurica* en 1 *C. lynx*. Het is zo goed als zeker dat deze schelpen afkomstig zijn uit het schip "Reigersbroek" dat in 1738 op de dijk van Westkapelle te pletter sloeg. Of het door mij gevonden exemplaar ook van dit schip afkomstig is, is theoretisch gezien misschien wel mogelijk, maar het kan evengoed uit een ander schip afkomstig zijn.

Het zou wel leuk zijn als andere SWG-ers gelijkaardige vondsten bekend zouden maken.

Geciteerde literatuur

- BUIJSE, J.A., 1993. Tropische kauri's in Zeeuws gezelschapsspel.- *Basteria*, 57(4-6) : 115-124.
- KLINKENBERG, F.M., 1981. De kaurihandel van de V.O.C.- Doctoraalscriptie R.U. Leiden, iii p., 100 p.

Overige literatuur

- BENTHEM-JUTTING, W.S.S. VAN, 1955. Vondsten van tropische kauri's in Nederland.- *Basteria*, 19: 1-6.
- EMST, P. VAN, 1958. De weg van de kauri.- *Tijdschr. Econ. Soc. Geogr.*, 49 : 267-274.
- HOGENDORN, J.S. & M. JOHNSON, 1986a. The Cowrie Trade to West Africa from the Maldives in the 19th Century.- In: *Proceedings of the Symposium on the Quantification and Structure of the Import and Export, and Long Distance Trade of Africa in the 19th Century*, 142-162.
- HOGENDORN, J.S. & M. JOHNSON, 1986b. The Shell Money of the Slave Trade.- *Afr. Stud.*, 49 : i-xv, 1-230.
- JOHNSON, M., 1970. The Cowrie Currencies of West Africa. Part I.- *J. Afr. Hist.*, 11(1) : 17-49.
- SCHNEIDER, O., 1905. *Muschelgeld-Studien*.- Dresden, 190 p.

D. Wouters
Balansstraat, 167 (bus 4)
2018 Antwerpen